

Dagthema: Neem nou toch het lijden op je!

Overweging 12 maart – Noud-Lodewijk van Poppel

“...herken me in beide misdadigers, maar misschien wel het meeste in de ontkennende misdadiger. Ik ken het maar ...”

Openingslied: ‘Vroeg in de morgen’

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Vroeg in de morgen, donker was het nog,
zijn wij gegaan, een keer,
nog in ons hart de dichtheid van de nacht.

Jij bent niet die wij dachten. Uit het vuur
riep ons bij naam een stem.
Wij zagen niets. Jij riep: ‘Ik zal er zijn’.

Op licht en schaduw, bomen aan de bron,
op stilte leek die naam.
Een gloed van liefde schroeide ons gezicht.

Om wat wij hoorden (maar wat hoorden
wij?)
om wat op vrijheid leek,
omdat het moest en blijven niet meer kon.

Zijn wij gegaan, onstuimig en verward,
om nergens om, om jou –
om liefde over alle grenzen heen.

Een troep die sloft en zwerft, de richting kwijt.
De nagalm van een stem.
De weerklink van wat woorden in ons hart.

Een slingerende stoet naar goed wijd land.
Een eeuwenlang smal pad.
Een ademtocht, de route van het licht.

Het duizendschone schitterende licht,
een file in de nacht,
een spoor van mensen die de nacht verslaan.

Die strompelen tot waar? Tot waar jij bent,
in rusten aan de bron,
in gloed van liefde, vuur dat niet verflauwt.

Vroeg in de morgen, donker was het nog,
zijn wij gegaan, een keer,
met niets dan in ons hart: 'Ik zal er zijn'.

Openingsgebed

Geraakt en geroepen door de Liefde van de Eeuwige en Barmhartige
zijn wij hier bij elkaar,
en wij noemen de Naam van Jezus van Nazareth,
onze broeder en bondgenoot.
En wij weten ons verzekerd
van de aanwezigheid van de Heilige Geest
die ons inspireert en enthousiast maakt
om het leven ten volle aan te gaan en te leven.

Welkom en inleiding

We staan hier in de naam van de Vader, de Eeuwige en Barmhartige,
In de naam van de Zoon, Jezus van Nazareth
En in de naam van de Heilige Geest.

Daarbij maken we een kruisteken als herinnering aan het fundament
van het Christelijke geloof.

De Liefde die alom aanwezig is,
is mens geworden in Jezus Christus.

Die nadat Hij gekruisigd is geworden als de Heilige Geest onder ons als
mensen, ons steeds weer inspireert.

Kruisteken:

In de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest / Amen.

Ja, over dat kruis, als symbool van het lijden, sterven en de verrijzenis
van Christus wil ik het vandaag met jullie hebben.

En ik wil het met jullie hebben over het, in navolging van Christus, het lijden, jouw lijden op je nemen. Neem nou toch het lijden op je!

Daarbij wil ik jullie van harte uitnodigen om het komende uur in te zetten voor het onderzoek van hoe het onvermijdelijke lijden wat wij als mens, in meer of mindere mate, op onze levensweg tegen komen, kunnen dragen, kunnen aankijken en misschien wel op ons moeten nemen. Opdat er ruimte komt voor heling, vertroosting en bevrijding.

Een thema wat aansluit bij de 40-dagentijd in aanloop naar Pasen.

En Erwin en Jemie zitten weer achter de knoppen, we hebben het liturgieboekje weer in onze handen Aafje staat gereed voor de dienst van het woord, We breken brood en drinken wijn.

En ik neem jullie mee in een aantal overwegingen én ook in een daadwerkelijke ervaring ten aanzien van het lijden op je nemen.

We horen Bach in het pianospel van Irina en wij als koor zingen weer de sterren van de Hemel...!!

en jij bent er

en jij bent er

en jij bent er....

hier in de Duif

Of je nu hier in de Duif al weer bijna 50 jaar komt of vandaag hier voor de eerst keer bent, weet je hartelijk welkom.

Wat een concentratie aan liefde, energie en draagkracht.

En wat een samenkomst van levensverhalen.

Al dan niet voltooide en vervulde levensverhalen.

Dus laten we op deze zondagochtend gaan, laten we samen gaan, misschien nog met in ons hart de dichtheid van de nacht.

Stilte

Lied: Levend woord

*Delver (naar Hildegard von Bingen)/In
evangelium Mariëtte Harinck*

Woord door klank, door heiligheid aangeraakt
vloeit als purperrood bloed uit de hemel,
dat onderhuids kloppend gaat,
zuurstof geeft,
kiemkracht tot bloesem brengt,
liefde als dauw. (2x)
Nooit houdt het stromen op,
zelfs koude adem
adem van dood
kan dit woord niet weerstaan. (3x)

Eerste lezing uit de brief van Paulus aan de Filippenzen 2, 6-11

Hij was God. Maar Hij vond dat niet zó belangrijk,
dat Hij het niet los kon laten.

Nee, Hij heeft zelfs al zijn goddelijkheid afgelegd. Hij kwam naar de
aarde om een dienaar te worden.

Hij werd helemaal mens. En als mens heeft Hij Zichzelf vernederd door
God gehoorzaam te zijn tot de dood. Ja, zelfs tot de dood aan een kruis.
Daarom heeft God Hem ook de hoogste eer en de allergrootste macht
gegeven.

Hij heeft Hem belangrijker en machtiger gemaakt dan wie dan ook.

Want God wil dat iedereen in de hemel, op de aarde en onder de aarde de
knieën zal buigen voor Jezus.

Hij wil dat iedereen hardop zal toegeven dat Jezus de Heer is. Want dat
eert God de Vader!

Tweede lezing uit Open geheimen

Antwoorden op levensvragen door Rebbe Yerachmiel Ben Yisrael

‘Er is geen verborgen Waarheid,
Slechts waarheden die we weigeren te erkennen.

Waarheid ondermijnt het zelf waaraan wij ons zo wanhopig vasthouden.
De Waarheid is niet voor ons verborgen.
We verbergen ons voor haar.'

Lied: Klankresten

Huub Oosterhuis/Tjeerd P.Oosterhuis

Klankresten van een onvoltooid verhaal.

Steenlettergrepen,

sporen in woestijnzand.

Lichtwoorden,

ooit ontvangen,

maar van wie?

Hij zal niet slapen,

allerzielen hoeder.

Derde lezing uit het Heilig evangelie volgens Lucas 23: 32-43

Twee misdadigers werden samen met Hem naar de plaats van terechtstelling gebracht. Schedel of Golgotha heette die plaats. Daar werden ze alle drie gekruisigd. Jezus in het midden en de twee misdadigers aan weerszijden van Hem. 'Vader,' zei Jezus, 'vergeef het deze mensen. Zij weten niet wat ze doen.'

De soldaten verdeelden zijn kleren onder elkaar door erom te loten. De mensen stonden toe te kijken. En de Joodse leiders deden niets dan Hem bespotten en uitlachen. 'Hij heeft anderen gered,' hoonden ze. 'Laten we nu eens kijken of Hij Zichzelf kan redden, of Hij werkelijk de Christus is.' De soldaten lachten Hem ook uit en gaven Hem zure wijn te drinken. Ze zeiden: 'Zeg, koning van de Joden! Red Uzelf!'

Boven zijn hoofd hing een bordje met de woorden: 'Dit is de Koning van de Joden.'

Een van de misdadigers die naast Hem hing, zei spottend: 'Zo, U bent dus de Christus?'

Bewijs dat eens. Red Uzelf en ons.' Maar de ander snoerde hem de mond. 'Heb je geen ontzag voor God, terwijl je hetzelfde vonnis hebt gekregen? En wij krijgen ons verdiende loon, maar deze man heeft niets verkeerd gedaan.' Hij zei tegen Jezus: 'Jezus, denk aan mij als U in uw koninkrijk

komt.' Jezus antwoordde: 'Vandaag zult u met Mij in het paradijs zijn. Daar kunt u zeker van zijn.'

Overweging en ervaring van overgave

Wat gebeurt daar nou feitelijk?

Drie mannen hangend aan een kruis.

Drie mensen op sterven na dood ... die op leven en dood toch nog in gesprek raken.

Maximaal lijden, de ene misdadiger verzet zich en beklaagt zich bij Christus.

Red jezelf en mij erbij!! Maximaal lijden en maximaal verzet, weerstand, laat dit niet waar zijn!

In wezen niets meer te verliezen, zo aan het einde van het leven en dan toch nog volharden in ontkenning en blindheid.

Of maximaal lijden van de andere misdadiger die zijn waarheid op een nederige en duidelijke manier kenbaar maakt.

Hij richt zich tot de andere misdadiger en zegt:

'Deze man heeft niets verkeerd gedaan, wij krijgen ons verdiende loon'

Maximale waarachtigheid; geen verborgen waarheid.

Deze man verbergt zich niet voor dé en zijn werkelijkheid,

hij neemt daarmee, wat mij betreft, het lijden op zich.

Hij neemt daarmee waar hij aan lijdt, wat hem bedrukt en hem onvrij heeft gemaakt, op zich.

Hij zegt, op dit cruciale moment in zijn leven, volmondig ja tegen hoe zijn leven is gelopen.

Ik ben de mist in gegaan, ik heb anderen en mijzelf mis-gedaan,

ik erken dat ik een misdadiger ben en ik neem daarvoor mijn welverdiende straf.

Dus dit lijden en de daarbij passende straf heeft deze man waarschijnlijk zelf over zich afgeroepen.

Maar lijden kan natuurlijk ook jammerlijk zijn grond hebben in gebeurtenissen in je leven die je niet voorzien had.

Dat je leven op een andere manier loop dan dat je voor ogen had.

Er zijn jou dingen aangedaan of overkomen.
Denk daarbij aan ongevraagde lichamelijk of geestelijk leed en geweld.

Daar kun je natuurlijk fors onder lijden en ben je dan bij machte om daarin ook de liefde van anderen en van God te kunnen blijven zien...
Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij toch verlaten!

En dan volmondig ja zeggen tegen een leven wat niet zo gelopen als ik had gewild. Dit is zeker heel wat lastiger, echter ook deze ervaring ligt misschien wel in de lijn van ook dan bereid zijn het lijden en deze pijn te onderkennen en op je te nemen.

Terug naar de waarachtige misdadiger...

In het nederige en heldere besef dat hij niets te verliezen heeft en dat de Messias naast hem hangt te sterven, durft deze waarachtige misdadiger de onschuldige Jezus een verzoek te doen:

‘Denk aan mij als U in Uw koninkrijk komt...’

Feitelijk een uiting van geloof en erkennen van de Christus, de Messias terwijl de andere aanwezigen Jezus belachelijk blijven maken.
In dit geloof wordt deze man, deze persoon direct door Christus géhoord en daarmee vérhoord.

Jezus antwoordde:

‘Vandaag zult u, met Mij, in het paradijs zijn. Daar kunt u zeker van zijn’.

Dus volgens deze Bijbelse overlevering: geen twijfel mogelijk.

Geef je over en overgave zal jou ten deel vallen!

Anders gezegd: Geef je over, en je zult ontferming ervaren.

Dus ja, in wie herken jij je het meeste...?

In de ontkennende persoon...?

Of in de zich overgeevende persoon...?

Voor de duidelijkheid:

Ik herken me in beide misdadigers...

Maar misschien wel het meeste in de ontkennende misdadiger.

Ik ken het maar al te goed:

Laat mij nou maar op mijn oude vertrouwde en daarmee behoudende manier doorgaan.

Als ik nou net doe of ik het allemaal wel aan kan en daarmee mij imago als alles wetende, witte en welgestelde man en psychiater, hoog houdt, dan hoef ik niet kwetsbaar te zijn en dan kom ik er toch wel weer mee weg.

Zo ben ik toch nog regelmatig geneigd om mijn huidige vermoeidheid en verminderde concentratie helemaal toe te schrijven aan dat nare covid-virus. Daarmee kan ik dan gemakshalve mijn eigen verantwoordelijkheid voor het jaren lang veel te veel en veel te hard werken, weg te schuiven. Ik verberg me dan liever, in plaats van de waarheid de kracht te geven om mijn zo zorgvuldig opgebouwde zelf, te ondermijnen.

En ik kan je verzekeren, (misschien ken jij dit ook heel goed,) in wezen kost het me zo veel energie om deze schijnvertoning voort te zetten.

Omwille van mijn zelfbeeld, durf ik dan maar niet de stap te maken om de pijnlijke werkelijkheid van kwetsbaarheid, niet weten en niet voldoen aan de verwachtingen van anderen, te erkennen, en laat staan, openlijk kenbaar te maken.

Wat een angst toch voor het onbekende, want als ik me dan toch overgeeft aan de waarheid van kwetsbaarheid, vergankelijkheid en afhankelijkheid, wat zal ik dan verliezen?

En dan nu verder naar de dagelijkse vertaling van de moed en helderheid die de waarachtige misdadiger ten toon spreidt. Daarbij zou ik je willen je vragen om je eigen ervaring als leidraad te nemen.

Dus ik wil je vragen om terug te gaan naar waar we de dienst mee begonnen...

Waar in jou leven ervaar je nu iets van lijden, zwaarte, ongemak of onvoltooidheid...??

Stilte

En lukt het jou om dit lijden aan te kijken, of ben jij het mogelijk toch ook nog wat aan het omvormen...?

Durf jij het aan om, hoe de pijn en het lijden in jou leven ook tot stand gekomen is, het vol aan te kijken, toe te laten, toe te eigen, te verinnerlijken?

En je van daaruit over te geven aan het geloof en de overtuiging dat als je in al je vezels jouw werkelijkheid, op je te neemt, er bevrijding en nieuwe ruimte kan en mag ontstaan.

Kort gezegd: Neem nou toch het lijden op je!

Dat is natuurlijk gemakkelijker gezegd, dan gedaan..

Daar sta je dan met je zelf.

Daar sta je dan met je pijn en je lijden.

En ja natuurlijk heb je al van alles gedaan om inzicht te krijgen over hoe het zo heeft kunnen lopen en waarom nou juist jónu deze ellende moest overkomen. Of misschien besef jij jezelf pijnlijk en schaamtevol dat jij zelf ook een bijdrage hebt geleverd aan het feit dat het in jouw leven niet helemaal lekker gelopen is.

Dus of het nu lijden is wat we onszelf aangedaan hebben of lijden wat van buiten gekomen is, durf jij dat aan te kijken, toe te laten, te doorvoelen?

Mijn overtuiging is:

Als jij jouw pijn buiten jezelf blijft plaatsen, jij er uiteindelijk niet op een bevrijdende manier mee in orde zult komen.

En versta me heel, heel goed, ik zal de laatste zijn die beweert, dat pijn die ons door een ander wordt aangedaan, geen verantwoordelijkheid of excuses van die ander vraagt.

Zeker vraagt dat om erkenning en compassie.

Erkenning voor het daardoor vastlopen van en in je leven, waarmee jouw leven een onvoltooid verhaal is geworden..

Zowel privé als ook in mijn werk als psychiater ga ik er in wezen vanuit dat de voltooiing van jouw levensverhaal er in zit, dat je de moed hebt om de pijn je toe te eigenen en als het waren een innigheid met jouw onvoltooide verhaal te betrachten.

In deze onvoorwaardelijke overgave ligt de voltooiing, wordt het volbracht en daarmee treden Christus en de zich overgeevende en waarachtige misdadiger toe tot het koninkrijk Gods, het paradijs, daar waar een nieuw perspectief daagt.

Om iets van deze omvorming van lijden te ervaren wil ik jullie met enige schroom, echter van harte uitnodigen voor een ervaring van overgave.

Ervaring van het lijden op je nemen en overgave:

In de opname van de viering kun je zien wat Noud-Lodewijk ons voordoet.

Ik wil jullie vragen om allemaal te gaan staan, neem goed de ruimte om je heen sta goed op je voeten.

Ik wil je vragen contact te maken met de bron van lijden die zich in jou op dit moment aandient.

Erken dit... kijk of het lukt om JA te zeggen.

Als het waren in jouw lijf te doorvoelen

Neem het / jouw waarheid, pijn, worsteling, Neem jouw lijden op je!

Volbreng het lijden, neem het lijden op je en kijk wat er gebeurt als je niet anders kunnen dan loslaten.

Misschien kun en wil jij je wel even vereenzelvigen met Jezus aan het kruis.

De aarde onder je voeten

De hemel boven je

En de mensen in de omgeving als persoonlijke dragende kracht.

Jij verbonden in de drie dimensies van hemel, aarde en verbinding met bezielde mensen om je heen.

Dank voor jullie moed

om deze beweging letterlijk te durven maken.

Kortom:

In ons leven als mens, hebben we onvermijdelijk te maken met lijden in en om ons heen. Laten we in dit besef steeds weer met een open hart erkennen wat er in ons leven zo pijnlijk, oneerlijk en onrechtvaardig waar is. En door ons daarbij dan AAN en ook IN deze ervaring, over te geven, kan er zich een nieuw perspectief aandien.

Ik ben er van overtuigd dat, in navolging van de lijdensweg van Jezus Christus, in deze innigheid met de pijn, ook jij verlost zult worden... en jij een glipt zult opvangen van het paradijs op aarde, waar jij in rust en vrede kan en mag zijn.
Ik geloof dat als ik me overgeef, overgave mij ten deel zal vallen.
Moge het, ook voor jou, zo zijn!

Pianomuziek door Irina Antonova

Bach Prelude in es klein. (WTK 1)

Bach wil in deze prelude het beeld schetsen van Jezus die het kruis naar Golgotha draagt.

Hij loopt, stopt en valt onder het gewicht van het kruis... De melodie heeft sprongen naar beneden (verminderde kwint, septiem) als een symbool van de kwetsbaarheid en het lijden van Christus.

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in de Eeuwige, die in ons woont,
En zo, de herinnering aan het Verbond met ons levend houdt.
Ik geloof in de Eeuwige die ons elke dag tekenen geeft
van Zijn aanwezigheid in ons mensen.

Ik geloof in de kracht van de Geest van God,
die vorm geeft aan onze toekomst,
die niet blijft staan bij het verleden,
die ons rust geeft na spanning,
die ons het goede leert kennen in kwade tijden,
Een Heilige Geest die ons inspireert als wij leeg en afgemat zijn.

Ik geloof door Jezus de Messias
in de menswording van het goddelijke,
in de mogelijkheid van tegenspraak,
in de genezing van lichamelijke en geestelijke kwetsuren.
En dat ik in navolging van het lijden en sterven van Jezus,
onze werkelijkheid zich kan omkeren,

als ook wij ons lijden en onze pijn opnemen.

Ik geloof in de gemeenschap van mensen,
die bezield door geloof, struikelend op zoek zijn
naar het beste in zichzelf, in elkaar en in de wereld.
Mensen die in de wereld in verbinding willen staan
met hun medemens, zowel dichtbij en als ver weg.
Ik geloof! Amen.

Het hart van de viering – delen met elkaar

Collecte

Om onze wekelijkse vieringen te kunnen houden maakt onze gemeenschap kosten. In de Duif dragen veel mensen bij door middel van een periodieke/jaarlijkse bankafschrijving. Daarnaast kun je vandaag ook een bijdrage in de collecteschaal doen. Ook kun je een bijdrage doen door de QRcode te scannen met je mobiel. Een standaardbedrag van 10 euro is ingevuld, dit kun je naar eigen inzicht veranderen.

Hartelijk dank voor je gift!!!

Stichting De Duif

50 jaar De Duif

De 2de collecte is voor ons jaardoel 50 jaar bestaan Stichting De Duif.

Via de QRcode, 50 jaar De Duif, steun je ons om er een mooi feest van te kunnen maken.

Intenties uit het Groene Boek en de gemeenschap

Dienst van de tafel

Lied: Niemand heeft U ooit gezien

H. Oosterhuis / A. Oomen

1 x lezen / 1 x zingen

Niemand heeft U ooit gezien.
Liefde is uw naam.
Brood des levens heet die knecht
die uw kind genoemd wordt:
Jezus, kind uit Nazareth.
Liefde, zegt Gij, is te doen.
Werk in ons dat wij U doen.
Licht ons op dat wij U zien.
Dat wij leven wat geleefd moet.
Dat wij doen wat moet gedaan:
recht voor ieder mensenkind,
brood voor ieder kind van mensen,
vrede en een nieuwe wereld -
en de dood zal niet meer zijn.

Uitnodiging voor het breken en delen van brood en wijn

Kom dan!
De tafel van brood en wijn staat gereed. Voor jou.....
Wie of wat of hoe of waar jij ook bent.
Je mag je ontvankelijk tonen voor de tekenen die Jezus Christus ons
gegeven heeft in brood en wijn.

Tekenen van voeding en ontspanning die je werkelijk mag ontvangen en tot je mag nemen.

Hij die zich letterlijk liet kruisigen om de boodschap van heling en genezing te brengen. Hij liet zich veroordelen, zodat wij zouden ophouden met oordelen, naar anderen en naar onszelf.

Durf jij het aan?

Want wat mij betreft is het ontvangen van brood en wijn, niet een vrijblijvende beweging. Door het brood te breken en te nemen, door de beker te drinken, ja helemaal leeg te drinken, zeg je ja tegen, ik neem een voorbeeld aan die man, die mens uit Nazareth.

Ik neem een voorbeeld aan de mens geworden Liefde van God

En daarmee zeg je Ja tegen het feit dat de Liefde het lijden en de dood overwint.

Durf in het delen en ontvangen van brood en wijn, innig nabij te zijn bij Hem die Liefde is. Dus kom gerust naar voren!

Durf te ontvangen en ontvankelijkheid zal jou ten deel vallen.

Intermezzo door Irina Antonova

Lied: Liefde *Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal*

Liefde. Liefde.

Liefde, lichaam van zon

zachtheid van de sterke

liefde ziel van ontferming.

Woord lankmoedig en trouw

fijner dan fijngoud

zoet als de zoetste honing.

Tienvoud in ons midden, water uit de rots,

vogels uit de hemel, land ons beloofd,

wijnstok, oogst van tarwe, brood der armen.

Woord in ons vlees,

rots van erbarmen,

sterk als de dood ben je. (2x)

Liefde. Liefde.

Onze Vader

Onze Vader,

Alom aanwezig in het universum,

Uw naam zij geprezen

Moge het Goddelijk bewustzijn

In ons allen neerdalen

Zodat uw wil en de onze gelijk zijn

Moge inzicht ervoor zorgen

Dat we leren delen

Want er is voldoende voor iedereen

Moge iedere stap

Er een van vergeving zijn

Moge het ego

Plaats maken voor dat Goddelijke bewustzijn

Zodat er eindelijk vrede zal komen

In ons hele wezen.

Dat vragen wij U in Christus naam

Amen.

Mededelingen

Slotlied: Om vrijheid *H.Oosterhuis / B.Huijbers*

1. Koor 2. Allen

Als vrijheid was wat vrijheid lijkt,

wij waren de mensen niet die wij nu angstig zijn-

wij zaaiden bronnen uit in de woestijn,

wij oogstten zeeën zonder te vervaren. (2x)

Allen:

Wij, tussen moed en wanhoop. Waarom weten

wij wel wat leven is, maar leven niet?

Soms gaan wij op de vleugels van een lied

en durven onze zwaartekracht vergeten.

Koor:

Verlangen, pijn van onbekende duur:
turen de verte in, niet kunnen laten
een stad te zien, een tuin, doorschijnend water -
dan valt de nacht over het middaguur.
Maar voorgevoel van liefde duurt het langst,
heugenis aan het woord in den beginne,
licht, ongebroken valt het bij ons binnen.
Even zijn wij ontkomen aan de angst.

Allen:

Als vrijheid was wat vrijheid lijkt, wij waren
de mensen niet die wij nog angstig zijn-
wij zouden niet meer vluchten voor de pijn,
en voor de grootste liefde niet vervaren. (2x)

Zegenbede

Dat wij niet meer vluchten voor de pijn,
en dat wij voor de grootste liefde niet vervaren.

Lieve mensen,

Na dit uur van samen zijn, gaan we zo meteen weer onze eigen weg.
Hopelijk is de dichtheid van de nacht wat opgeklaard en zodat ons leven
en dat van de ander niet blijft steken als een onvoltooid verhaal,
Dus laten we weer verder onze weg gaan, met niets dan in ons hart: Ik-
zal-er-zijn.

Weet je gezegend

Weet dat je nooit alleen bent

Weet dat er een kracht is die zich altijd over jou ontfermd.

Amen

